

۱ یک فیلسوف مسلمان و یک فیلسوف اروپایی را که «نظریه‌ی مغایرت وجود و ماهیت» را پایه‌ی برهان خود در خداشناسی قرار داده‌اند، نام ببرید.

۲ گزینه‌ی مناسب را انتخاب کنید.  
- کودک با استفاده از کلمه‌ی «این» یا «آن»، نشان می‌دهد که به (۱- وجود / ۲- ماهیت) اشیاء پی برده است.

۳ صحیح یا غلط بودن عبارت زیر را تعیین کنید.  
- حمل حیوان ناطق بر انسان، به دلیل نیاز دارد.

۴ چرا در حمل «شکل سه‌ضلعی» بر «مثلث»، نمی‌توان از دلیل حمل سؤال کرد؟

۵ جای خالی را با کلمه مناسب پر کنید.  
- در قضیه‌ی «دیوار خانه‌ی ما سفید است»، رابطه‌ی محمول با موضوع خود، رابطه‌ی ..... است.

۶ جای خالی را با کلمه مناسب پر کنید.  
- کودک با استفاده از کلمه‌ی «این» یا «آن» نشان می‌دهد که از ..... اشیاء آگاه است.

۷ تعیین کنید عبارت زیر صحیح است یا غلط؟  
- در عالم خارج، دو امر جداگانه به نام «آب» و «وجود» نداریم و آن‌ها دو مفهوم مختلف از یک موجود واحدند.

۸ وجه مشترک و وجه اختصاصی موجودات را به ترتیب بنویسید.

۹ گزینه‌ی درست را انتخاب کنید.  
- در قرن ۱۳ میلادی فلاسفه‌ی غرب، از طریق ابن‌سینا و ابن‌رشد، مجدداً با فلسفه‌ی (۱- افلاطون / ۲- ارسطو) آشنا شدند.

۱۰ تعیین کنید عبارت زیر صحیح است یا غلط؟  
- حمل «جسم» بر «مداد و خودکار» به دلیل نیاز دارد.

۱۱ به ترتیب، وجه مشترک و وجه اختصاصی موجودات چیست؟

۱۲ تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می‌باشد:  
الف) میان انسان به عنوان یک «ماهیت» و «وجود»، رابطه‌ی ذاتی برقرار است.  
ب) دیوید هیوم اصل علیت را یک اصل تجربی می‌داند.  
ج) در اندیشه‌ی حکمای ایران قدیم، مزدا همان خداوند است.  
د) از نظر هراکلیتوس، اشیای عالم همان کلمات عقل هستند که حقیقت برتر است.  
ه) حیات تعقلی مسلمانان با ظهور اسلام و تشکیل جامعه‌ی اسلامی آغاز شد.

۱۳ تفاوت حمل «حیوان ناطق» بر «انسان» با حمل «موجود» بر «انسان» چیست؟ توضیح بدهید.

۱۴ جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید:  
الف) توماس آکوئیناس که با فلسفه‌ی ابن‌سینا آشنا بود، نظریه‌ی ..... را پایه‌ی برهان خود در خداشناسی قرار داده بود.  
ب) در قضیه‌ی «مثلث دارای چهار ضلع است» رابطه‌ی محمول با موضوع، رابطه‌ای ..... می‌باشد.

۱۵ تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می‌باشد:  
الف) وجود و ماهیت در خارج از ذهن، دو امر جداگانه هستند و مغایرت دارند.  
ب) ارسطو گفته است که نمی‌شود یک نظم بر جهان حاکم باشد، بدون این‌که موجودی برتر از ماده در کار باشد.  
ج) ویلیام جیمز معتقد است که دلیل وجود خداوند عمدتاً در تجربه‌های شخصی درونی ما نهفته است.

۱۶ آیا در قضیه مثلث سه‌ضلعی است حمل محمول بر موضوع نیاز به دلیل دارد؟ چرا؟

۱۷ نظر ابن‌سینا در اسلام چگونه ادامه یافت؟

۱۸ سرنوشت فلسفه تومیسیم چگونه بود؟

۱۹ چگونه اروپا دوباره با تفکر ارسطویی آشنا شد؟

۲۰ فلسفه آکویناس متکی بر چه چیزی بود؟

۲۱ بعد از تقدیر لویی سیزدهم از آکویناس چه اتفاقی برای او و نظریه‌هایش افتاد؟

۲۲ توماس آکویناس از برهان‌های ابن‌سینا چه استفاده‌هایی را کرد؟

۲۳ اصل مغایرت وجود و ماهیت چگونه در اروپا گسترده شد؟

۲۴ نظریه فرق بین وجود و ماهیت مورد چه استفاده‌ای قرار گرفت؟

۲۵ فرق بین ماهیت و وجود دارای چه ویژگی می‌باشد؟

۲۶ دلیل ادامه‌دار شدن بحث مغایرت وجود و ماهیت چه بود؟

۲۷ دو ویژگی آکویناس را نام ببرید.

۲۸ در مورد آکویناس دو سطر بنویسید.

۲۹ جایگاه موضوع و محمول با تغییر کردن چه اتفاقاتی برایش می‌افتد؟

۳۰ دلایل وجود بر یک چیستی از چه طریق به دست می‌آید؟

۳۱ دو ویژگی برای رابطه با این وجود و انسان را توضیح دهید.

۳۲ رابطه موجود بین وجود و انسان را توضیح دهید.

۳۳ چرا حمل حیوان ناطق بر انسان نیاز به دلیل ندارد؟

۳۴ تفاوت انسان و حیوان ناطق را توضیح دهید.

۳۵ دو ویژگی از کلمه حیوان ناطق را نام ببرید.

۳۶ عبارت «انسان حیوان ناطق است» را کاملاً شرح دهید.

۳۷ انسان حیوان ناطق است با انسان موجود است چه تفاوتی دارد؟

۳۸ چرا از نظر ابن‌سینا حمل ضروری و حمل صنایع متفاوت است؟ (با مثال)

۳۹ کتاب شفا ابن‌سینا چند قسمت دارد؟ توضیح دهید.

۴۰ دو مورد از ویژگی‌های کتاب شفا را نام ببرید.

۴۱ دو جنبه مختلف که انسان از نگاه فلسفی در آب می‌بیند چگونه است؟

۴۲ تفاوت نگاه شیمیایی و نگاه فلسفی به آب چیست؟

۴۳ از نگاه فلسفی آب چگونه موجودی است؟

۴۴ توضیحات مختصر ابن‌سینا راجب به وجود و ماهیت چه بود؟

۴۵ فارابی در برخورد با نظریه وجود و ماهیت چگونه رفتار کرد؟

۴۶ هدف کودک از سؤال پرسیدن درباره‌ی حیوانات چیست؟

۴۷ انسان در هر چیز چند جنبه می‌بیند؟ آن‌ها را توضیح دهید.

۴۸ آگاهی کودک قبل و بعد از پرسیدن سؤال چگونه است؟

۴۹ چرا کودک از کلمه این و آن استفاده می‌کند؟

۵۰ تکرار سؤال «این چیست» توسط کودک به چه دلیل است؟

۵۱ چرا به هستی و چیستی، وجود و ماهیت می‌گویند؟

۵۲ دو نمونه از چیزهایی که در خیال داریم اما اشتباه است را نام ببرید.

۵۳ مواردی که به خاطر داریم به چند دسته تقسیم می‌شوند؟

۵۴ رفتارهای طبیعی ما بیان‌گر چه حقایقی است؟

۵۵ دو ویژگی مهم هستی و چیستی را تعریف کنید.

۵۶ هستی و چیستی را کامل تعریف کنید.

۵۷ کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟

الف) فلسفه‌ی تومیسیم از نظریات ابن‌رشد نیز تا حدودی استفاده می‌کرد.  
ب) در فلسفه‌ی تومیسیم از نظریات دیگر فلاسفه‌ی اروپایی استفاده نمی‌شد.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) آکوئیناس موجب مناقشات فراوان در اروپا شد.  
ب) آکوئیناس برای خداشناسی از ابن‌سینا تبعیت می‌کرد.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) فرق بین ماهیت و وجود از اساسی‌ترین آرا فلسفی است.  
ب) برای تفکر اسلامی فرق بین ماهیت و وجود مهم بود.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) پاپ لویی ۱۳ تفکرات آکوئیناس را ستود.  
ب) پاپ لویی ۱۳ می‌خواست تفکرات آکوئیناس را سر رأس مسیحیت قرار دهد.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) آکوئیناس از پیشگامان عقلانیت بود.  
ب) آکوئیناس دارای مخالفان زیادی در کلیسا بود.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) توماس آکوئیناس یکی از رهبران برجسته کلیسای کاتولیک است.  
ب) توماس آکوئیناس بعد از رنسانس به دنیا آمد.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) هرگاه محمول غیر از موضوع باشد حمل اولی ذاتی است.  
ب) هرگاه محمول غیر از موضوع باشد حمل شایع صناعی است.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) حمل وجود بر هر چیستی به جز انسان نیازمند دلیل است.  
ب) دلیل برای تطبیق انسان بر هر چیزی فقط از حس مانع می‌شود.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) تفاوت‌های بنیادین بین وجود و انسان می‌توان قائل شد.  
ب) شباهت‌های زیادی نیز بین وجود و انسان است.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) شأن مقامی انسان و حیوان ناطق یکی است.  
ب) شأن مقامی انسان و حیوان ناطق قابل مقایسه نیست.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) مفهوم وجود انسان مثل مفهوم انسان و حیوان ناطق است.  
ب) مفهوم وجود انسان بر انسان و حیوان ناطق بررسی دارد.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) حمل حیوان ناطق به انسان ممکن نیست.  
ب) حمل انسان به حیوان ناطق ممکن نیست.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) تفاوت انسان و حیوان در اجمال آن است.  
ب) تفاوت انسان و حیوان اجمالاً و صرفاً در گستردگی‌شان است.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) از واژه مثلث برای شکل سه‌ضلعی استفاده می‌شود.  
ب) از واژه سه‌ضلعی برای مثلث تنها استفاده نمی‌شود.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) کتاب شفا قابل استفاده برای مخاطب است به دلیل نوشتار مناسب.  
ب) شفا فقط درباره پزشکی است.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) کتاب شفا از جامع‌ترین کتب ابن‌سینا است.  
ب) کتاب شفا شامل منطق می‌شود.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) انسان موجودات یک گزاره است.  
ب) حمل وجود بر انسان یک حمل ضروری است.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) فارابی یک نظریه به اسم مغایرت وجود و ماهیت دارد.  
ب) ابن‌سینا برای برهان و نظریه خود دلایلی ذکر کرده است.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) آب از نگاه فلسفی با یک جنبه ارائه می‌شود.  
ب) آب از نگاه شیمیایی با یک جنبه ارائه می‌شود.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) آزمایشات ساده نیز گاهی می‌تواند نگاه ما را به علم عوض کند.  
ب) شناسایی جدایی چیستی و هستی نیازمند مثال‌های سخت شیمی است.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) اکسیژن و هیدروژن دو جزء تشکیل‌دهنده‌ی آب هستند.  
ب) هستی و چیستی دو جز تشکیل‌دهنده‌ی موجودات هستند.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) از نظر ابن‌سینا تفاوت میان هستی و چیستی قابل نادیده گرفتن است.  
ب) باید مطالب زیادی برای اثبات وجود و ماهیت خوانده شود.

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) ابن‌سینا مطالبش کاملاً با مطالب فارابی متفاوت بود.  
ب) بسیاری از فلاسفه نظرات فارابی را در زمینه وجود قبول ندارند.

۸۰

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) میان چیستی و هستی تمایز وجود دارد.  
ب) میان چیستی و هستی فرقی وجود ندارد.

۸۱

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) وجه اختصاصی موجودات برای انسان همواره مشخص بوده است.  
ب) وجه اشتراکی موجودات برای انسان همواره مشخص بوده است.

۸۲

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) کم‌ترین اشتراک موجودات در چیستی آن‌ها است.  
ب) کم‌ترین اشتراک موجودات در هستی آن‌ها است.

۸۳

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) ماهیت وجه اختصاصی موجودات است.  
ب) چیستی وجه اختصاصی موجودات است.

۸۴

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) چیستی داشتن از جنبه‌های هر موجود است.  
ب) انسان در کل دو جنبه از هر موجود را می‌یابد.

۸۵

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) هستی منحصر به موجودات زنده نیست.  
ب) باید میزان وجود و هستی به هر موجودی بررسی شود.

۸۶

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) وجود فقط برای موجودات زنده بررسی می‌شود.  
ب) هستی فقط برای موجودات زنده بررسی می‌شود.

۸۷

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) چیستی داشتن برای موجودات یک جنبه محسوب می‌شود.  
ب) باید برای چیستی داشتن یک موجود دلیل داشته باشد.

۸۸

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) انسان در هر چیزی که می‌بیند دو جنبه مشاهده می‌کند.  
ب) ارسال در هر چیزی که فقط می‌تواند ببیند دو جنبه مشاهده می‌کند.

۸۹

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) ممکن است آگاهی که وجود دارد از هستی و چیستی کامل نباشد.  
ب) کامل بودن آگاهی هر فرد مانند دیگر نیست.

۹۰

کدامیک درست و کدامیک نادرست است؟  
الف) ماهیت و چیستی برای هر فرد همواره از آن آگاه نیست.  
ب) افراد زیادی در این‌جا وجود دارد که از هستی و چیستی خیلی از موارد اطلاع ندارند.

۹۱

کدامیک درست و کدامیک نادریست است؟  
الف) باید همواره کلمات مورد استفاده در جمله را نسبت به معنای آن دقت کرد.  
ب) کلمه این و آن به منظور رسیدن به یک موضوع مطرح می‌شود.

۹۲

کدامیک درست و کدامیک نادریست است؟  
الف) این چیست را برای شناخت واقعیت به کار می‌برند.  
ب) این چیست را برای شناخت صرفاً هستی به کار می‌برند.

۹۳

کدامیک درست و کدامیک نادریست است؟  
الف) تصورات افراد گاهی با چیزهایی که وجود دارد یکسان نیست.  
ب) نباید افراد فقط بر اساس تصورات خودشان تصمیمات بگیرند.

۹۴

کدامیک درست و کدامیک نادریست است؟  
الف) واقعیت نداشتن بسیاری از امور امروز مشهود است.  
ب) این میان وجود واقعیت و بقیه موارد تفاوت‌های زیادی وجود دارد.

۹۵

کدامیک درست و کدامیک نادریست است؟  
الف) برطرف کردن نیازها همواره جزئی از عادات بشر بوده است.  
ب) ما نسبت به چیزهای واقعی که اطراف من هست واقفیم.

۹۶

کدامیک درست و کدامیک نادریست است؟  
الف) شناخت مفهوم و چیستی و هستی از شناخت نسبت میان آن‌ها سخت‌تر است.  
ب) شناخت نسبت میان هستی و چیستی سخت‌تر از شناخت مفهوم آن است.

۹۷

کدامیک درست و کدامیک نادریست است؟  
الف) هستی و چیستی دو مفهوم بسیار انتزاعی هستند.  
ب) مفهومی که پشت هستی و چیستی است برای فلاسفه در بسیاری از موارد انتزاعی بوده است.

۹۸

کدامیک درست و کدامیک نادریست است؟  
الف) هستی و چیستی و مفهوم و شان با یکدیگر هستند.  
ب) نمی‌توان تفاوتی بین هستی و چیستی قائل شد.

۹۹

کدامیک درست و کدامیک نادریست است؟  
الف) وجودشناسی معنای عام نیز دارد.  
ب) باید وجودشناسی را تمام فیلسوف‌ها کمال و تمام درک کنند.

۱۰۰

کدامیک درست و کدامیک نادریست است؟  
الف) معرفت‌شناسی مانند وجودشناسی درباره علم صحبت می‌کند.  
ب) معرفت‌شناسی درباره خود علم به صورت مستقیم صحبت نمی‌کند.

۱۰۱

کدامیک درست و کدامیک نادریست است؟  
الف) دانش فلسفه را وجودشناسی نیز می‌گویند.  
ب) دانش فلسفه در اصل همان وجودشناسی است.

۱۰۲

تفاوت حمل «شکل سه ضلعی» بر «مثلث» با حمل «موجود» بر «مثلث» چیست؟ توضیح بدهید.



۱۰۳

جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.  
الف) نام یکی از فلاسفه‌ی بزرگ اروپا که با فلسفه‌ی ابن‌سینا آشنا بود، و نظریه‌ی «فرق وجود و ماهیت» را پایه‌ی برهان خود در خداشناسی قرار داد، ..... بوده است.  
ب) در قضیه‌ی «عدد پنج فرد است» رابطه‌ی محمول با موضوع، رابطه‌ی ..... می‌باشد.

۱۰۴

تفاوت حمل «حیوان ناطق» بر انسان با حمل «موجود» بر انسان چیست؟ توضیح دهید.

۱۰۵

راجر بیکن از نظر فلسفی و علمی به‌ترتیب، تحت تأثیر کدام اندیشمند مسلمان بود؟

۱۰۶

در قرن‌های ۱۳ تا ۱۵ میلادی، فلسفه‌ی اروپا تحت تأثیر اندیشه‌های ..... و ..... بود.

۱۰۷

نظریه‌ی مغایرت وجود و ماهیت را ..... در اروپا رواج داد.

۱۰۸

برهان ..... ابن‌سینا برای اثبات وجود خدا بر پایه‌ی اصل ..... قرار دارد.

۱۰۹

برای اولین بار، ..... میان وجود و ماهیت اشیا تفکیک قائل شد.

۱۱۰

حمل جزئی از ماهیت بر ماهیت ..... محسوب می‌شود.

۱۱۱

حمل ..... نیازمند دلیل است.

۱۱۲

وجه مشترک همه‌ی موجودات ..... و وجه مختلف آن‌ها ..... نام دارد.

۱۱۳

تفکیک وجود و ماهیت در ..... اتفاق می‌افتد.

۱۱۴

رفتار طبیعی ما در زندگی نشان می‌دهد که ..... هست.

۱۱۵

تفاوت حمل اولی ذاتی و شایع صناعی را با مثال توضیح دهید.

۱۱۶

مشخص کنید که در کدام قضایا حمل محمول بر موضوع ضروری است.  
۱- انسان زیبا است.  
۲- مادر مهربان است.  
۳- پرنده تخم‌گذار است.  
۴- آب هست.  
۵- در زمین حیات وجود دارد.

- مشخص کنید که در کدام قضایا حمل محمول بر موضوع ضروری است.
- ۱- مربع شکل است.
  - ۲- انسان جاندار است.
  - ۳- این خانه بزرگ است.
  - ۴- زمین دارای حیات است.
  - ۵- خرگوش پستاندار است.

آیا در قضیه‌ی «مثلث سه‌ضلعی است» حمل محمول بر موضوع نیاز به دلیل دارد؟ چرا؟

- به گزاره‌های زیر توجه کنید و بگویید حمل کدام‌یک از محمول‌ها به موضوع‌ها نیازمند دلیل است و چرا؟
- ۱- انسان حیوان است.
  - ۲- انسان شیر است.
  - ۳- انسان مخلوق است.
  - ۴- انسان ناطق است.
  - ۵- انسان موجود است.

علی و محمد در حال گفت‌گو بودند، از دور حیوانی را دیدند علی گفت آن حیوان «شیر» است ولی محمد گفت آن حیوان «پلنگ» است، وقتی حیوان نزدیک شد دیدند نه شیر است و نه پلنگ، بلکه ببر است. به نظر شما چه نتیجه‌ای می‌توان در نسبت بین چیستی و هستی حیوان گرفت؟

- به گزاره‌های زیر توجه کنید و بگویید ترتیب آن‌ها چگونه باید باشد و چرا؟
- ۱- من می‌توانم اشیاء را بشناسم.
  - ۲- من هستم.
  - ۳- اشیاء هستند.

با توجه به نظرات ابن‌سینا که در زیر می‌خوانید به سؤال‌های زیر پاسخ دهید.

- اطراف ما اشیاء فراوانی هستند که هم «چیستی» آن‌ها را تا حدود زیادی می‌شناسیم و هم از «هستی»شان اطلاع داریم.
- برخی امور هستند که «چیستی»شان برای ما روش است و حتی در علوم هم کاربرد دارند اما نمی‌دانیم به همان دقتی که آن‌ها را تعریف می‌کنیم، «وجود» دارند یا نه.
- برخی امور هستند که از «هستی»شان خبر داریم اما هنوز درباره‌ی «چیستی» آن‌ها نظر روشنی نداریم.
- «چیستی»های فراوانی را هم می‌توانیم در ذهن خود حاضر کنیم؛ در حالی‌که می‌دانیم این امور، حداقل تاکنون «وجود» ندارند.

- ۱) آیا چهار گزاره‌ی طرح شده، با بیان ابن‌سینا هماهنگ‌اند؟
- ۲) کدام گزاره نظر ابن‌سینا را بیش‌تر تأیید می‌کند؟

اگر مفهوم «وجود» عین مفهوم «ماهیت» یا جزء آن بود، آیا مشکل و مسئله‌ای پیش می‌آمد؟ پاسخ مثبت یا منفی خود را توضیح دهید.

اطراف ما اشیاء فراوانی هستند که هم «چیستی» آنها را تا حدود زیادی می‌شناسیم و هم از «هستی»شان اطلاع داریم؛ مانند:

برخی امور هستند که «چیستی»شان برای ما روش است و حتی در علوم هم کاربرد دارند اما نمی‌دانیم به همان دقتی که آنها را تعریف می‌کنیم، «وجود» دارند یا نه؛ مانند:

برخی امور هستند که از «هستی»شان خیر داریم اما هنوز درباره‌ی «چیستی» آنها نظر روشنی نداریم؛ مانند: «چیستی»های فراوانی را هم می‌توانیم در ذهن خود حاضر کنیم؛ در حالی که می‌دانیم این امور، حداقل تاکنون «وجود» ندارند؛ مانند:

رفتار طبیعی و معمولی فوق که همه‌ی ما انسان‌ها بدون استثنا انجام می‌دهیم، در بردارنده‌ی چه پیام‌های فلسفی است؟

۱ ابن سینا - توماس آکوئیناس (ص ۶)

۲ ا: وجود (ص ۳)

۳ غلط (ص ۵)

۴ زیرا شکل سه‌ضلعی از اجزای تعریف مثلث و چپستی آن است، و گویای ذات و حقیقت مثلث است. (ص ۵)

۵ امکانی (ص ۹)

۶ وجود (ص ۳)

۷ صحیح (ص ۴)

۸ وجود - ماهیت (ص ۳)

۹-۲ ارسطو (ص ۷)

۱۰ غلط (ص ۵)

۱۱ وجود - ماهیت (ص ۳)

۱۲ الف) غلط (ص ۳)

ج) صحیح (ص ۵۵)

هـ) صحیح (ص ۷۲)

۱۳ در عبارت «انسان حیوان ناطق است» حمل حیوان ناطق بر انسان یک حمل ضروری است و به دلیل نیاز ندارد. اما حمل وجود بر انسان در عبارت انسان موجود است، رابطه‌ی ضروری نیست و به دلیل نیاز دارد. (ص ۵)

۱۴ الف) فرق وجود و ماهیت (ص ۶)

ب) امتناعی (ص ۱۰)

۱۵ الف) غلط (ص ۴)

ب) درست (ص ۳۴)

ج) درست (ص ۳۸)

۱۶ خیر حمل محمول به موضوع نیاز به دلیل ندارد زیرا ذات مثلث سه ضلعی بودن است و این باعث می‌شود که حمل اولی ذاتی ایجاد شود.

۱۷ این نظر ابن‌سینا مورد توجه فلاسفه مسلمان نیز قرار گرفت و زمینه‌های گفتگوهای مهم فلسفی فراوانی را فراهم آورد که تا امروز هم ادامه یافته است.

۱۸ در قرن ۱۶ میلادی با رشد تجربه‌گرایی این دیدگاه‌ها جای خود را به فلسفه‌های حس‌گرا و تجربه‌گرا دادند و فرصت رشد و گسترش بیش‌تر را پیدا نکردند.

اروپا از طریق دیدگاه‌های ابن‌سینا و ابن‌رشد که توماس آکویناس آن‌را به اروپا آورده بود مجدداً با فلسفه ارسطویی آشنا شدند.

توماس آکویناس در قرن ۱۳ میلادی زندگی می‌کرد. فلسفه‌ای را در اروپا پایه‌گذاری کرد که بیش‌تر به دیدگاه‌های ابن‌سینا و تا حدودی ابن‌رشد بود.

لویی سیزدهم فلسفه او را به عنوان سرمشقی برای تفکر مسیحی ستود و از آن پس از اندیشه‌های توماس مورد احترام کاتولیک‌ها بود و کم‌تر مورد نقد قرار می‌گرفت.

الف) آن‌را در اروپا گسترش داد. ب) این نظر را پایه برهان‌های خود در خداشناسی قرار داد و پایه‌گذار مکتب فلسفی تومیسم شد در اروپا

یکی از فیلسوفان بزرگ اروپا به نام توماس آکویناس که با فلسفه ابن‌سینا آشنا بود اصل مغایرت وجود و ماهیت را در اروپا گسترش داد و موجب مناقشات فراوانی در آن‌جا شد.

این نظر پایه یکی از برهان‌های ابن‌سینا در اثبات وجود خدا به نام برهان وجوب و امکان نیز شد که در اثبات خدا بسیار استفاده شد.

گفته شده است که فرق بین ماهیت و وجود بی‌تردید یکی از اساسی‌ترین آراء و عقاید فلسفی در تفکر اسلامی می‌باشد.

به علت توجه ابن‌سینا این بحث و با عنوان‌های مشابه مقدمه طرح مباحث جدیدی قرار گرفت و گفته شد یکی از آرای اصلی موجود در اسلام است.

الف) یکی از رهبران برجسته کلیسای کاتولیک به شمار می‌آید.  
ب) در دوره قرون وسطی برجسته‌ترین فیلسوف و متکلم محسوب می‌شود.

درسال ۱۲۲۵ میلادی در ناپل به دنیا آمد. حدود ۴۹ سال عمر کرد و فعالیت علمی و دینی خود را در شهرهای پاریس، روم، ناپل و کلن انجام داد. او یکی از رهبران برجسته کلیسای کاتولیک است.

هرگاه مفهوم موضوع و محمول یکی باشد حمل اولی ذاتی است و هرگاه مفهوم محمول غیر از موضوع باشد حمل شایع صناعی است.

دلایل ممکن است از طریق حس و تجربه به دست آید یا از طریق عقل محض.

الف) انسان می‌تواند وجود داشته باشد و می‌تواند وجود نداشته باشد. ب) حمل وجود بر هر چیستی از جمله انسان نیازمند دلیل است.

رابطه دو مفهوم وجود انسان با حیوان ناطق متفاوت است. در عبارت انسان موجود است مفهوم وجود از مفهوم انسان جداست و جزء تعریف آن قرار نمی‌گیرد و میان انسان و وجود رابطه ذاتی برقرار نیست.

۳۳

رابطه دو مفهوم وجود انسان با حیوان ناطق متفاوت است، در عبارت انسان موجود است مفهوم وجود از مفهوم انسان جداست و جزء تعریف آن قرار نمی‌گیرد و میان انسان و وجود رابطه ذاتی برقرار نیست.

۳۴

تفاوت انسان و حیوان ناطق صرفاً در اجمال و گستردگی‌شان است. یعنی حیوان ناطق مفهوم گسترده انسان است و انسان همان اجمال حیوان ناطق می‌باشد.

۳۵

الف) در حقیقت حیوان و ناطق از اجزای تعریفی انسان است و همان چیستی اوست ب) گویای ذات و حقیقت انسان می‌باشد. دیگر این دو مفهوم از یکدیگر جدایی‌ناپذیرند.

۳۶

انسان موضوع قضیه است و حیوان ناطق محمول قضیه است و نیز حرف ربط قضیه می‌باشد.

۳۷

انسان حیوان ناطق است یک حمل ضروری می‌باشد اما انسان موجود است یک حمل شایعه صنایعی می‌باشد و این تفاوت بین این دو قضیه است.

۳۸

انسان حیوان ناطق است یک حمل ضروری است و دلیل آن نیز این است که تماماً معنای حیوان ناطق انسان است و این باعث شده که حمل ضروری شود و در انسان موجود است. موجودیت را نمی‌تواند کاملاً بر انسان منطبق کند چرا که این امر یک امر احتمالی است و امکان داشته است که این‌طور نباشد.

۳۹

کتاب شفا ابن‌سینا دارای ۴ قسمت است که شامل منطق و طبیعیات و ریاضیات و الهیات است که مولف در هر قسمت به طور جداگانه مطالب موردنیاز را به صورت کامل تعریف کرده است.

۴۰

الف) مهم‌ترین و جامع‌ترین اثر ابن‌سینا می‌باشد.  
ب) مؤلف به طور دقیق و کامل سخن گفته است و مطالب لازم را درباره هر قسمت کامل توضیح داده است.

۴۱

انسان با نظریه این دو جنبه دو مفهوم چیستی (آب) و هستی (وجود داشتن آب) را به دست می‌آورد و در خارج دو امر جداگانه به نام (آب) و (وجود) نداریم.

۴۲

از نگاه شیمیایی آب همان هیدروژن و اکسیژن است که با یکدیگر ترکیب شده‌اند اما از نظر فلسفی آب یک موجود واحد و غیرمرکب است و این تفاوت این دو نگاه است.

۴۳

از نگاه فلسفی که با دیدگاه‌های دیگر متفاوت است آب یک موجود واحد و غیرمرکب ولی با دو جنبه مختلف است.

۴۴

ابن‌سینا توضیح داد که وقتی می‌گوییم هستی و چیستی دو جنبه یک چیزند به این معنا نیست که آن‌ها دو جز از یک چیزند که با هم ترکیب شده‌اند یا جمع شده‌اند.

۴۵

فارابی به نسبت میان وجود و ماهیت توجه ویژه‌ای کرد و در تمایز میان این دو مفهوم نکاتی را مطرح کرد.

۴۶

او می‌خواهد این حیوانات را بشناسد و از چیستی‌شان آگاه شود. هر چند این آگاهی کامل و تمام نباشد.

۴۷

انسان در هر شی ۲ جنبه مشاهده می‌کند: موجود بودن و چیستی داشتن که وجود وجه مشترک موجودات است و ماهیت وجه اختصاصی آن‌ها است.

۴۸

آگاهی کودک از هستی یک موجود کامل است و درباره این بحث سؤال نمی‌کند بلکه سؤال درباره چیستی یک موجود است. آگاهی او قبل از سؤال تقریباً صفر است و نکته مهم این است که بعد از پرسیدن نیز آگاهی او بیش‌تر می‌شود اما کامل نمی‌شود.

۴۹

کودک از این کلمات برای ابراز علیت خواهیش یعنی دنبال علت بودن خود را نشان می‌دهد و انتظار این را دارد که با نام بردن این کلمات بتواند به خواسته خود که همان حقیقت‌یابی است پی ببرد.

۵۰

تکرار سؤال توسط کودک نشان‌دهنده دو چیز است: ابتدا این‌که کودک به موجودیت یک شی پی برده است و دوم این است که سعی دارد به ماهیت آن موجود نیز پی ببرد.

۵۱

به هستی و چیستی برای این وجود و ماهیت می‌گویند که در واقع فضای هستی با معنای وجود یکسان است و هر دو نشان‌دهنده موجودیت یک شی هستند و چیستی و ماهیت نیز هر دو بیان‌گر چه شکل و حالت بودن یک شی هستند.

۵۲

۱- اسراف یکی از مواردی است که فکر می‌کنیم وجود دارد اما در واقع خیال ما اشتباه می‌باشد و وجود ندارد. ۲- خطای دیدی که برای دیدن اشیا پیش می‌آید و اشیاء در واقع آن طوری که ما تصور می‌کنیم نیستند.

۵۳

به دو دسته تقسیم می‌شوند: ۱- آن‌هایی که از قبل در خاطر ما بوده‌اند و ما آن‌ها را درست به خاطر می‌آوریم. ۲- آن‌هایی هستند که از قبل در خاطر داریم اما آن‌ها را اشتباه به یاد می‌آوریم.

۵۴

بیان‌گر این است که می‌دانیم در اطراف ما چیزهای واقعی است که برحسب نیاز از آن‌ها استفاده می‌کنیم و نیازمان را بر طرف می‌کنیم. مثل آب و غذا

۵۵

۱- هستی و چیستی این دو مفهوم از پرکاربردترین مفاهیم بین انسان هستند ۲- معمولاً در کنار هم به کار می‌روند و در کنار یک‌دیگر از آن‌ها استفاده می‌کنند.

۵۶

هستی به معنای وجود یک شی است در جهان که به عنوان وجه مشترک بین تمامی موجودات قلمداد می‌شود و چیستی را به نوع آن شی و این‌که چه چیزی است می‌گویند.

۵۷

الف) صحیح

ب) صحیح

۵۸

الف) صحیح

ب) صحیح

۵۹

الف) صحیح

ب) صحیح

۶۰

الف) صحیح

ب) غلط

۶۱

الف) صحیح

ب) صحیح

۶۲

الف) صحیح

ب) غلط

۶۳

الف) غلط

ب) صحیح

٦٤ الف) صحيح

ب) غلط

٦٥ الف) صحيح

ب) صحيح

٦٦ الف) صحيح

ب) غلط

٦٧ الف) غلط

ب) غلط

٦٨ الف) غلط

ب) غلط

٦٩ الف) صحيح

ب) صحيح

٧٠ الف) صحيح

ب) غلط

٧١ الف) صحيح

ب) غلط

٧٢ الف) صحيح

ب) صحيح

٧٣ الف) صحيح

ب) صحيح

٧٤ الف) غلط

ب) صحيح

٧٥ الف) غلط

ب) غلط

٧٦ الف) صحيح

ب) غلط

٧٧ الف) صحيح

ب) صحيح

٧٨ الف) غلط

ب) صحيح

٧٩ الف) غلط

ب) غلط

٨٠ الف) صحيح

ب) صحيح

٨١ الف) غلط

ب) صحيح

٨٢ الف) صحيح

ب) غلط

٨٣ الف) صحيح

ب) صحيح

٨٤ الف) صحيح

ب) غلط

٨٥ الف) صحيح

ب) غلط



۸۶ الف) غلط

ب) غلط

۸۷ الف) صحیح

ب) غلط

۸۸ الف) صحیح

ب) صحیح

۸۹ الف) صحیح

ب) صحیح

۹۰ الف) صحیح

ب) صحیح

۹۱ الف) صحیح

ب) صحیح

۹۲ الف) صحیح

ب) غلط

۹۳ الف) صحیح

ب) صحیح

۹۴ الف) صحیح

ب) صحیح

۹۵ الف) صحیح

ب) صحیح

۹۶ الف) غلط

ب) صحیح

۹۷ الف) غلط

ب) غلط

۹۸ الف) صحیح

ب) غلط

۹۹ الف) صحیح

ب) غلط

۱۰۰ الف) غلط

ب) صحیح

۱۰۱ الف) صحیح

ب) صحیح

۱۰۲ در عبارت «مثلث شکل سه‌ضلعی است» حمل شکل سه‌ضلعی بر مثلث یک حمل ضروری است و به دلیل نیاز ندارد. اما حمل وجود بر مثلث در عبارت مثلث موجود است، رابطه‌ی ضروری نیست و به دلیل نیاز دارد. (ص ۵)

۱۰۳ الف) توماس آکوئیناس (ص ۶) ب) وجوبی (ص ۱۰)

۱۰۴ در عبارت «انسان حیوان ناطق است»، حمل حیوان ناطق بر انسان یک حمل ضروری است و به دلیل نیاز ندارد. اما حمل وجود بر انسان در عبارت «انسان موجود است» رابطه‌ی ضروری نیست و به دلیل نیاز دارد. (ص ۵)

۱۰۵ ابن سینا - ابن هیثم (ص ۲۵)

۱۰۶ در قرن‌های ۱۳ تا ۱۵ میلادی، فلسفه‌ی اروپا تحت تأثیر اندیشه‌های این‌سینا و این‌رشد بود.

۱۰۷ نظریه‌ی مغایرت وجود و ماهیت را توماس آکوئیناس در اروپا رواج داد.

۱۰۸ برهان وجوب و امکان ابن‌سینا برای اثبات وجود خدا بر پایه‌ی اصل مغایرت وجود و ماهیت قرار دارد.

۱۰۹ برای اولین بار، ارسطو میان وجود و ماهیت اشیا تفکیک قائل شد.

۱۱۰ حمل جزئی از ماهیت بر ماهیت ضروری محسوب می‌شود.

۱۱۱ حمل وجود بر ماهیت نیازمند دلیل است.

۱۱۲ وجه مشترک همه‌ی موجودات هستی و وجه مختلف آن‌ها چیستی نام دارد.

۱۱۳ تفکیک وجود و ماهیت در ذهن اتفاق می‌افتد.

۱۱۴ رفتار طبیعی ما در زندگی نشان می‌دهد که واقعیت هست.

۱۱۵ حمل اولی ذاتی، حملی ضروری است و دلیل نمی‌خواهد؛ اما حمل شایع صناعی غیرضروری و نیازمند دلیل است.

۱۱۶ حمل محمول بر موضوع وقتی ضروری است که محمول همان موضوع یا جزئی از مفهوم موضوع باشد. از طرف دیگر، تحلیل موضوع نشان خواهد داد که آیا محمول در تعریف موضوع می‌آید یا نه. اگر محمول جزء مفاهیمی باشد که در تعریف موضوع استفاده می‌شود، جزء مفاهیم درونی موضوع است و بنابراین، حمل آن بر موضوع ضروری می‌باشد. بر این اساس در مورد ۲ حمل موضوع بر محمول ضروری و در سایر موارد حمل ضروری نیست.

۱۱۷ حمل محمول بر موضوع وقتی ضروری است که محمول همان موضوع یا جزئی از مفهوم موضوع باشد. از طرف دیگر، تحلیل موضوع نشان خواهد داد که آیا محمول در تعریف موضوع می‌آید یا نه. اگر محمول جزء مفاهیمی باشد که در تعریف موضوع استفاده می‌شود، جزء مفاهیم درونی موضوع است و بنابراین، حمل آن بر موضوع ضروری می‌باشد. بر این اساس در موارد ۱، ۲ و ۵ حمل موضوع بر محمول ضروری و در سایر موارد حمل ضروری نیست.

۱۱۸

۱۱۹

۱۲۰

۱۲۱

۱۲۲

۱۲۳



۱۲۴

۱۲۵



۸

